

Oponentský posudek na bakalářskou práci

Autorka: Denisa Juřenová

Téma: Psychologické faktory dospívajících dívek ovlivňující výkon během tenisového zápasu

Vedoucí bakalářské práce: Mgr. Marián Vanek

Oponent: Mgr. Dominika Drahovzalová

Katedra psychologie, Pedagogická fakulta, Univerzita Karlova

Bakalářská práce se zabývá možnými psychologickými faktory, které mohou ovlivňovat hru u adolescentních amatérských tenistek. Autorka, trenérka tenisu, realizovala zajímavý kvalitativní výzkum, ve kterém pozorovala skupinu svých svěřenkyň při řadě tréninků i zápasů a své zkušenosti s jejich tréninkem zaznamenávala v terénním deníku. Provedla s dívkami rozhovory a doplnila je také o rozhovory s jejich rodiči. To vše bylo provedeno za cílem popsat subjektivně vnímané faktory ovlivňující jejich výkon během tenisového zápasu a porovnat je s pozorovanými či popisovanými faktory ze strany rodičů a z hlediska odborné literatury.

Vedle faktorů, které se překrývají se zjištěním z odborné literatury, vyvstala ve výzkumu dvě témata, která jsou zajímavá. Jednak se projevila diskrepance mezi tím, jak trénink tenisu vnímají rodiče oproti pohledu hráček a trenéra a také důležitost rodiče jako diváka při tenisových zápasech. Dále byly popsány faktory, které zjevně hrají roli při hře dívek, ale ony sami si je ne zcela uvědomují, jako je například strach z prohry, okolnosti a podmínky hry, nebo pochvala trenéra.

Teoretická část se zaměřuje na oblasti relevantní k provedenému výzkumu, je přehledná a srozumitelná, čemuž napomáhají i obrázky a grafiky. Z formálního hlediska by ale bylo vhodné uvádět zdroje obrázků v rámci jejich popisků, aby šly lépe dohledat (např. str. 14 a 25.). Část, týkající se genderových rozdílů logický více zapadá do obecných charakteristik, než pouze do sekce týkající se adolescence (str. 30). V části zabývající se koncentrací se autorka poměrně úzce zaměřuje na faktory vztahující se ke hře. Mohlo by být zajímavé popsat také to, jaké další faktory ovlivňují koncentraci hráče (například celková energie, aktuální emoční a fyziologický stav). Také by mohlo být přínosem pro práci zauvažovat nad tím, jakým způsobem ovlivňuje výkon hráče jeho vnímaná kontrola nad situací a schopnost sebereflexe v období adolescence.

V praktické části práce autorka vymezuje jasně specifikované otázky, kterých se v průběhu výzkumu drží. Důkladně popisuje zvolenou metodologii. Pro čtenáře by bylo účelné vypsát strukturu rozhovorů, a zda byly oblasti otázek shodné při rozhovorech s rodiči a dívkami. Na straně 38 a 39 autorka popisuje přínosy i obtíže zvolených metod (pozorování, přepis audiozáznamu rozhovorů), což by mohlo být vhodné zařadit až do závěrečné diskuse. V sekci výsledků obsahové analýzy autorka přehledně rozděluje, z jakého zdroje získala které informace. Rozděluje i pozorování a vlastní dojmy. V některých částech textu se jí ale toto rozdělení nedaří držet. (např.: „Je tu vidět, že Sabině alespoň trochu roste sebedůvěda.“ Str. 48).

V závěru této části autorka přehledně zodpovídá více položené výzkumné otázky. Nicméně místy je nejasné, jaké závěry byly vyvozeny z jakého zdroje. Obzvláště v otázce č. 2, kde autorka pojmenovává menší sebereflexi dívek. Není patrné, zda sama aspekty pozorovala, ačkoli o nich dívky nemluvili. Je možné, že některé z aspektů nebyli přítomny vůbec, ne pouze, že by byli neuvědomované? Ke kredibilitě a transparentnosti výzkumu napomáhá graf, který je přílohou textu.

Velkým přínosem práce a zároveň limitem je osobní angažovanost autorky v rámci výzkumu. Je ovšem patrné, že věnovala reflexivitě své práce velký prostor a popisuje ji na několika místech v textu. Využila formy reflektivního deníku, požádala o vedení tréninků kolegu, aby mohla provádět pozorování, vedla rozhovory s rodiči. Vzhledem k dlouhodobému vztahu s respondentkami jsou ale v textu místa, kde je její angažovanost patrná. (např. subjektivně vnímaný dojem o dívkách, str. 38). Toto však v textu i sama připouští.

Autorka naplnila cíle svého výzkumu, v diskusi se věnovala znovu i omezením, ale také přínosům své práce pro potenciální čtenáře. Výrazným kladem práce je propojení teoretické a praktické části práce už v samotných výzkumných otázkách, což činí práci celistvou a srozumitelnou. Struktura práce, až na některé již výše zmíněné detaily, splňuje požadavky na bakalářskou práci.

I přes uvedené výhrady považuji bakalářskou práci za dostatečně kvalitní a doporučuji ji k obhajobě.

Otázky k obhajobě: Jak je to s pozitivními dopady stresu na hru? Je možné, že určité stresory, nebo jejich míra, mají na výkon hráček pozitivní dopad (například i přítomnost rodiče v publiku)?

Máte nějaké hypotézy, čím to, že při zápase může být výkon dívek horší než při tréninku?

Mgr. Dominika Drahovzalová